

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та маркетингу (№ 605)

**СИЛАБУС
(ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ)**

Міжнародна економічна діяльність України

Галузі знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 075 «Маркетинг»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Маркетинг»
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Силабус «Міжнародна економічна діяльність України»
для студентів за спеціальністю _075 «Маркетинг»
освітньою програмою __«Маркетинг»__

Розробник: Ревенко Данііл Сергійович, к.е.н., доц. каф. 605
(прізвище та ініціали, посада, наукова ступінь та вчене звання)

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» є формування знань про об'єктивні закономірності, реальні процеси та специфічні особливості міжнародної економічної діяльності України, а також практичних навичок щодо здійснення комерційних, інвестиційних та фінансових операцій у міжнародній сфері.

Завдання: Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» є вивчення теоретичних засад міжнародної економічної діяльності, ознайомлення з основними формами міжнародного торговельного та інвестиційного співробітництва в Україні, їх особливостями на сучасному етапі; поглиблення знань сутності та завдань регулювання міжнародної економічної діяльності України; розкриття механізму співробітництва в умовах розвитку сучасних процесів та участі в них України; набуття навичок здійснювати зовнішньоекономічні операції.

Результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності.
- Експорт та імпорт товарів.
- Особливості міжнародної торгівлі послугами в Україні.
- Міжнародні інвестиції, валютно-кредитні відносини України.
- Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.
- Регулювання міжнародної економічної діяльності України.
- Особливості міжнародної економічної діяльності України.
- Міжнародні комерційні операції.

вміти:

- Оцінювати експорт та імпорт товарів.
- Аналізувати міжнародні інвестиції, валютно-кредитні ринки.
- Обґрунтовувати міжнародні договори.
- Аналізувати міжнародні комерційні операції.

мати уявлення:

- про сутність міжнародної економічної діяльності України, головних суб'єктів.

мати навички:

- проведення порівняльного аналізу, зіставлення фактів.

Міждисциплінарні зв'язки: міжнародне публічне і приватне право, міжнародна інвестиційна діяльність, міжнародні фінанси, міжнародна економіка.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Змістовний модуль 1. Сутність, форми та процеси міжнародної економічної діяльності України

ТЕМА 1. Сутність і особливості міжнародної економічної діяльності

Суть міжнародної економічної діяльності. Основні визначення. Роль міжнародної економічної діяльності для національного господарства. Факторні передумови міжнародної економічної діяльності України. Поняття відкритої економіки. Світове господарство та міжнародний ринок.

ТЕМА 2. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні

Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Рівні міжнародної економічної діяльності України. Законодавча регламентація діяльності суб'єктів міжнародної економічної діяльності в державі. Мікроекономічний рівень. Макроекономічний рівень суб'єктності в перехідній економіці. Між- або наддержавний рівень.

ТЕМА 3. Експорт та імпорт товарів

Торгівля товарами в системі міжнародної економічної діяльності. Спеціалізація як фактор національного розвитку. Товарна структура зовнішньої торгівлі України. Геостратегічна специфіка національної участі в міжнародній торгівлі. Міжнародна купівля-продаж товарів. Експортна діяльність в макро- та мікроекономічному вимірах. Структура експорту. Нарощування експортного потенціалу як фактор економічного розвитку та структурної реформи. Імпортна політика: загальні цілі та актуальні проблеми України. Структура імпорту. Основні напрями оптимізації імпорту в Україні. Прямі та опосередковані експортно-імпорتنі операції.

ТЕМА 4. Особливості міжнародної торгівлі послугами в Україні

Поняття міжнародної торгівлі послугами. Види міжнародних послуг та їх класифікація. Міжнародний ринок послуг. Особливості становлення ринку послуг у відкритій економіці України. Зовнішня торгівля України послугами з регіонами світу. Страхові послуги в міжнародній економічній діяльності. Поняття міжнародних технологічних послуг. Україна в системі міжнародних транспортних комунікацій. Україна в міжнародних туристичних операціях: національна специфіка та завдання.

ТЕМА 5. Міжнародні інвестиції, валютно-кредитні відносини України

Сучасні особливості міжнародного інвестиційного процесу. Інвестиційні інтереси — рушійна сила руху капіталів. Трансформаційна специфіка національної участі в міжнародних ринках капіталів. Надходження ПІІ до України за галузями. Специфічні форми підприємницької транснаціоналізації за умов ринкових перетворень. Наслідки господарсько-інвестиційної діяльності ТНК. Обмеження монополізації. Міжнародні валютно-фінансові інструменти в моделі відкритої економіки. Ризики макроекономічної дестабілізації через відкритість фінансово-монетарної та інвестиційної сфери. Ситуація із зовнішньою заборгованістю України.

ТЕМА 6. України на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція

Поняття міжнародної міграції робочої сили: міграція в долі українського та інших народів. Класифікація складових, факторів та видів міжнародної міграції. Некономічні фактори міграції. Економічні фактори міграції. Аналіз наслідків міграції на ринку праці.

Змістовний модуль 2. Глобальний контекст та регулювання міжнародної економічної діяльності України

ТЕМА 7. Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності

Міжнародний рух технологій: предмет та сучасні тенденції. Інструменти науково-технічного регулювання у відкритій економіці. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва. Макроекономічна політика України в контексті сучасного НТП. Стандартизація як фактор та умова міжнародного співробітництва.

ТЕМА 8. Регулювання міжнародної економічної діяльності України

Концептуальні проблеми регулювання відкритої економіки. Моделі відкритої економічної політики. Напрями підвищення конкурентоспроможності української економіки. Традиційні засоби підтримки національного товаровиробника у сфері міжнародної торгівлі: тарифно-нетарифне регулювання. Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитивні реалії. Застосування нетарифних інструментів та інтереси України. Добровільні обмеження експорту в контексті антиімпортної політики. Оптимізація податкової системи.

ТЕМА 9. Особливості міжнародної економічної діяльності України

Традиційні засоби підтримки національного товаровиробника у сфері міжнародної торгівлі: тарифно-нетарифне регулювання. Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитивні реалії.

ТЕМА 10. Міжнародні комерційні операції

Поняття та форми товарообмінних операцій. Значущість товарообмінних операцій для України. Зобов'язання щодо взаємної закупівлі товарів. Бартерні операції (бартерні угоди, бартер). Торгові компенсаційні операції. Компенсаційні угоди. Авансові закупки. Викуп застарілої продукції. Операції з давальницькою сировиною. Промислові компенсаційні операції (операції «байбек», угоди про «розподіл продукції», «експлуатаційну компенсацію», договори цесії).

ТЕМА 11. Україна у світових інтеграційних процесах

Інтеграційно-деінтеграційні контрверсії СНД: на шляху від «розлучення» до співіснування. Режими співробітництва з країнами СНД. Проблема участі України в Митному союзі держав СНД: оцінка доцільності. Завдання та умови європейської інтеграції України. Розвиток торговельно-економічних зв'язків з країнами Європи. Правові засади співробітництва

України з ЄС. Україна в системі євро регіонів. Чорноморське економічне співробітництво: сутність проекту.

ТЕМА 12. Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва

Практичні цілі міжнародного співробітництва в контексті системного аналізу. Сутність та особливості процесів інтернаціоналізації: українська специфіка. Сучасна національна гео економічна модель: складові елементи та функціональні риси. Глобалізація та регіоналізація — форми соціально-економічної інтернаціоналізації. Задачі та умови європейської інтеграції України. Розвиток торговельно-економічних зв'язків з країнами Європи. Режими співробітництва з країнами СНД.

Методи навчання

Проведення аудиторних лекційних, практичних (семінарських) занять, індивідуальні консультації (при потребі), самостійна робота студентів з матеріалами, що підготовлені кафедрою (підручники, методичні посібники).

Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту/заліку складається з двох теоретичних питань і однієї практичної задачі.

Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- знання форм міжнародної економічної діяльності України;
- знати основні тенденції розвитку напрямків міжнародної економічної діяльності України.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- вміти використовувати на практиці набуті знання та уміння.

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та вмінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та домашні завдання. Вміти самостійно давати характеристику капіталу підприємства, трудовим ресурсам, витратам, рентабельності.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі лабораторні роботи в

обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Академічна доброчесність

Компетентності з академічної доброчесності, які має набути студент:

здатність діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності;

здатність самостійно виконувати навчальні завдання;

здатність коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;

здатність усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до цих норм;

здатність оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;

здатність давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та іншими.

Для якісного академічного письма студенти мають опанувати знання й навички:

шукати, обирати й оцінювати якість джерел;

робити нотатки, завжди вказуючи джерело;

виділяти головні думки в тексті;

підсумовувати текст та ідеї;

перефразувати чужі думки своїми словами стисло, детально, без зміни змісту цих думок;

правильно описувати посилання на джерело;

правильно цитувати;

знати про форми академічного плагіату і про шляхи запобігання йому;

формулювати і чітко висловлювати власні думки;

знати структуру академічного тексту;

вміти виокремити текст цитат у власному тексті;

володіти іноземними мовами, передусім англійською.

Основні види порушень академічної доброчесності:

1. Академічний плагіат:

плагіат фрагментів письмових робіт та повних текстів;

плагіат ідей, даних, моделей, ілюстрацій тощо;

відсутність належних посилань за відсутності привласнення авторства;

помилки цитування.

2. Самоплагіат:

повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;

агрегування чи доповнення даних – суміщення раніше опублікованих і нових даних без їх поділу з відповідними посиланнями на попередню публікацію;

повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

3. Фабрикація:

наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевірених даних, зокрема статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо;

посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело;

приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.

4. Фальсифікація:

необґрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо);

наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування;

наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок.

5. Обман:

подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами, або робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;

здавання або представлення різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;

написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;

використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;

несамостійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю;

проходження процедур контролю знань підставними особами;

симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності, якими є:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

позбавлення академічної стипендії;

позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.